

OPONENTSKÝ POSUDOK NA HABILITAČNÚ PRÁCU
JUDR. MGR. JANKY HAŠANOVEJ, PHD.:
PRÁVNE INŠTITÚTY OCHRANY FYZICKÝCH OSÔB A PRÁVNICKÝCH OSÔB
PRI VÝKONE POLICAJNEJ SPRÁVY REALIZOVANEJ POLICAJNÝM ZBOROM.
(Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2020, 204 s.)

I.

Na základe menovacieho dekrétu vydaného Akadémiou Policajného zboru v Bratislave zo dňa 27. 5. 2020 som prijal oponentské poverenie na posúdenie habilitačnej práce JUDr. Mgr. Janky Hašanovej, PhD. s názvom „*Právne inštitúty ochrany fyzických osôb a právnických osôb pri výkone policajnej správy realizovanej Policajným zborom*“ v odbore 9205V00 „Bezpečnostné vedy“.

Pri posudzovaní habilitačnej práce a pri vypracúvaní oponentského posudku som vychádzal z predloženej habilitačnej práce, ako aj z poznatkov o vedeckej, pedagogickej a publikačnej činnosti a z osobného poznania habilitantky.

II.

Habilitantka predloženou habilitačnou prácou v určitom zmysle završuje svoje doterajšie vedecko-pedagogické pôsobenie v akademickej oblasti. Habilitantka doposiaľ podľa mojich vedomostí pôsobila ako vysokoškolská pedagogička na Akadémii Policajného zboru v Bratislave, ako členka Katedry správneho práva, práva životného prostredia a finančného práva na Trnavskej univerzite v Trnave, Právnickej fakulte (v rokoch 2010 – 2015) a taktiež podľa mojich vedomostí pôsobila aj ako pedagogička na Paneurópskej Vysokej škole, Fakulte práva. Pani doktorku poznám osobne, ako bývalú kolegyňu z pracoviska na Trnavskej univerzite, Právnickej fakulte, ako bývalú spoluriešiteľku projektu v rámci grantovej schémy „VEGA“ pri Ministerstve školstva, vedy, výskumu a športu SR, ale aj ako autorku viacerých odborných, časopiseckých a knižných publikácií zameraných predovšetkým na problematiku správneho práva a policajných vied, konkrétne na oblasť štátnej služby, služobnej disciplíny, priestupkového práva, správneho konania a správneho súdnictva. V uvedenom kontexte tak možno vysoko pozitívne hodnotiť predložený vedecký

zámer v podobe habilitačnej práce pani doktorky a jej aspiráciu uchádzať sa o udelenie vedecko-pedagogického titulu „docent“ v uvedenom študijnom odbore.

Autorka habilitačnej práce svoje dielo rozčlenila na úvod, päť samostatných kapitol, záver a prílohovú časť. Predložená habilitačná práca má rozsah 204 strán. Z formálneho hľadiska možno konštatovať splnenie požadovaných náležitostí na vypracovanie uvedeného typu kvalifikačnej práce. Taktiež po obsahovej stránke pozitívne hodnotím rozčlenenie práce do piatich kapitol. Štruktúru práce možno hodnotiť ako vhodne zvolenú a oceniť možno predovšetkým vypracovanie samostatnej časti pod názvom „DISKUSIA, ÚVAHY DE LEGE FERENDA, VYHODNOTENIE HYPOTÉZ, ZÁVERY“, ktorej autorka venuje rozsah približne necelých 20 normostrán. V uvedených súvzťažnostiach tak možno prijať záver, že autorka si v úvodných častiach práce vytyčuje základné metodické a metodologické východiská, stanovuje si základné hypotézy, ktoré si následne v ústredných častiach habilitačnej práce analyzuje a vyhodnocuje a v piatej kapitole k vykonanému výskumu zaujíma odborný postoj.

V prvej kapitole autorka vymedzuje hlavnú hypotézu habilitačnej práce, podľa ktorej: *„Právne predpisy Slovenskej republiky obsahujú účinné právne nástroje, ktorými je zabezpečená ochrana práv fyzických osôb a právnických osôb pri výkone policajnej správy.“* Uvedenú hypotézu následne rozvíja štyrmi čiastkovými hypotézami a vymenúva vedecké metódy, ktoré bude v práci používať. Prvá kapitola ďalej zahŕňa témy ako elementárna charakteristika policajnej správy, systematika policajnej správy, subjekty policajnej správy, formy policajnej činnosti pri plnení úloh policajnej správy. Možno zhodnotiť, že autorka vhodne zvolila obsah a štruktúru prvej kapitoly, načrtla použitie relevantných metód výskumu a vymedzila potrebnú množinu prameňov vedeckej práce. V uvedených súvislostiach preto pozitívne hodnotím obsah uvedenej časti práce.

Druhá kapitola habilitačnej práce sa venuje právno-aplikačným aspektom policajnej správy. Pri charakteristike a popise právno-aplikačných aspektov výkonu policajnej správy autorka vychádza z teoretických východísk a aspektov policajnej správy, ktoré prenáša do konkrétnych činností realizovaných orgánmi Policajného zboru na konkrétnych úsekoch výkonu policajnej správy. Za základný právno-aplikačný aspekt policajnej správy autorka považuje pramene jej výkonu. Autorka neprináša v tejto kapitole informácie v podobe hĺbkovej analýzy. Z môjho pohľadu, ako oponenta habilitačnej práce to ani nie je potrebné, pretože autorka by sa tak odklonila od skúmania a overovania základnej hypotézy vymedzenej v prvej kapitole. Význam a zaradenie tejto kapitoly do obsahu habilitačnej práce sú však nepopierateľné a nevyhnutné pre ďalší realizovaný výskum habilitantky. Aby autorka

mohla skúmať správnosť zvolenej hypotézy, musí si v prvom rade vymedziť oblasti externých administratívnoprávnych vzťahov, v rámci ktorých pôsobí policajný zbor. Aj z uvedeného dôvodu, je preto pochopiteľne, že autorka do uvedenej kapitoly zaradila problematiku správy na úseku občianskych preukazov, správy na úseku cestovných dokladov, správy na úseku strelných zbraní a streliva, správy na úseku cestnej premávky, správy na úseku súkromnej bezpečnosti, správy na úseku pobytu cudzincov, správy na úseku azylového procesu, správy na úseku obecnej polície, správy na úseku ochrany utajovaných skutočností a správy na úseku ochrany verejného poriadku a bezpečnosti. Obsahu uvedenej kapitoly preto nemožno nič vyčítať.

V tretej kapitole habilitačnej práce autorka venuje pozornosť charakteristike vymožitelnosti práva v policajnej správe a vymedzuje právne inštitúty ochrany práv osôb pri nesprávnych postupoch policajných orgánov. Do obsahu uvedenej kapitoly autorka zaradila charakteristiku lehôt na vykonanie úkonu, atrakciu kompetencie, problematiku sťažností, petícií a práva na prístup k informáciám. Ďalej uvedená časť habilitačnej práce vymedzuje inštitút upozornenia prokurátora, správnu žalobu proti nečinnosti a správnu žalobu proti inému zásahu policajného orgánu. V následnej časti kapitoly autorka analyzuje právne inštitúty ochrany práv osôb proti nezákonným rozhodnutiam policajných orgánov, kde skúma prostriedky odvolania, rozkladu, obnovy konania, preskúmania rozhodnutia mimo odvolacieho konania, protest prokurátora a správnu žalobu. Možno preto pozitívne ohodnotiť autorkino zameranie na procesnoprávne činnosti policajného zboru a na ochranu fyzických a právnických osôb, ktoré sa nachádzajú v postavení účastníkov správneho konania. Posledná časť predmetnej kapitoly práce sa venuje špecifickým prostriedkom ochrany práv osôb pri výkone policajnej správy. Autorka do uvedenej časti práce zaradila podnet verejnému ochrancovi práv, ústavnú sťažnosť, sťažnosť Európskemu súdu pre ľudské práva a trestné oznámenie. Oceňujem aj zaradenie inštitútu trestného oznámenia do uvedenej kapitoly, ktorým autorka deklaruje špecifickosť výkonu policajnej správy, ktorá často stojí na pomedzí trestného práva a správneho práva.

Do poslednej analytickej kapitoly habilitačnej práce autorka zaradila problematiku zodpovednosti za škodu spôsobenú fyzickým osobám a právnickým osobám pri výkone policajnej správy. V rámci uvedenej kapitoly autorka analyzuje inštitút zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym postupom policajného orgánu a inštitút zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím policajného orgánu.

Po uvedených čiastkových celkoch habilitačnej práce, autorka pristupuje k úvahám de lege ferenda a vyhodnocovaniu hypotéz. V uvedenej časti práce autorka pojednáva o celkových záveroch a zhrnutiach informácií a toku myšlienok, ku ktorým pri písaní práce a pri analýze

relevantných podkladov dospela. Na predmetnom mieste autorka sumarizuje a rekapituluje získané poznatky z hľadiska kritickej analýzy a pohľadu v rámci úvah de lege ferenda. Habilitantka a v predmetnej časti práce vyhodnocuje splnenia stanovených cieľov a overenia vytýčených hypotéz. Taktiež vyhodnocuje údaje zo spracovaných dotazníkov a približuje pohľady "bežných" ľudí na inštitúty ochrany práva pri výkone policajnej správy.

III.

Autorka habilitačnej práce využila na podporenie svojich úvah a záverov množstvo vedeckej a odbornej literatúry, judikatúru slovenských a českých súdov ako aj judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva. Prednosťou habilitačnej práce je vedecká kvalita jej spracovania a taktiež znalosti habilitantky v uvedenej oblasti. Predložená práca sumarizuje niekoľko ročnú prácu autorky v oblasti bezpečnostných, policajných a právnych vied. Habilitačná práca obsahuje takmer 300 odkazov na použitú literatúru a poznámok autorky. Autorka preto vhodne cituje použitú literatúru a vhodne argumentuje a polemizuje s názormi iných odborníkov v uvedenej oblasti slovenského právneho poriadku. Pozitívom, resp. prínosom práce je zahrnutie judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva do obsahu práce a analýza jej významu pre policajné činnosti a administratívnoprávne vzťahy, v ktorých Policajný zbor SR vystupuje. Silnou stránkou práce sú rovnako legislatívne návrhy autorky de lege ferenda, v ktorých autorka poukazuje na nedostatky, resp. na možné zlepšenia právnej úpravy právnych záruk vo verejnej správe na Slovensku. Predložená habilitačná práca preto podľa môjho názoru priniesla komplexný a systematický pohľad na právnu úpravu právnych inštitútov ochrany fyzických osôb a právnických osôb pri výkone policajnej správy realizovanej Policajným zborom a poskytuje odpovede na otázky, ktoré s realizáciou uvedených inštitútov súvisia.

IV.

Na základe vyššie uvedených skutočností preto zastávam názor, že predložená habilitačná práca predstavuje prínos pre vedu správneho práva a rovnako aj prínos pre policajné a bezpečnostné vedy na Slovensku. Dielo je podľa môjho názoru potrebné aj pre aktívny a podrobnejší prístup k štúdiu a skúmaniu právnej úpravy policajnej správy a problematiky realizácie základných práv a slobôd v oblasti verejnej správy. V uvedenom smere preto predložená habilitačná práca predstavuje rovnako podnet pre ďalšie odborné

skúmanie verejnej správy a policajnej správy. Autorka podľa môjho názoru pristúpila k spracovaniu predmetnej problematiky systematicky a precízne a preukázala potrebný prehľad poznatkov v oblasti správneho práva a v oblasti policajných vied.

V.

Otázky:

V rámci obhajoby habilitačnej práce by sa autorka mohla bližšie vyjadriť k návrhu na jednoznačné zadefinovanie inštitútu atrakcie kompetencie nadriadeným policajným orgánom pre potreby aplikačnej praxe (s. 173 habilitačnej práce – úvahy de lege ferenda).

Habilitantka by taktiež mohla prezentovať svoj názor na inštitút utajenia totožnosti sťažovateľa podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach a porovnať ho s inštitútom anonymnej sťažnosti podľa zákona č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach a vyjadriť tak svoj názor na význam uvedených inštitútov pre požiadavku profesionality pri prešetrovaní sťažnosti policajnými orgánmi.

Záver

Na záver treba uviesť, že habilitantka prezentovala svojou prácou aktuálne vedecké poznatky a nové návrhy de lege ferenda. Z pedagogického hľadiska je predložená habilitačná práca svojím spracovaním jednoznačne vhodným materiálom aj pre študijný proces a autorka v nej zhodnotila svoju dlhoročnú prax vysokoškolskej pedagogičky a výskumnej pracovníčky.

Predložená habilitačná práca **JUDr. Mgr. Janky Hašanovej, PhD.** s názvom „*Právne inštitúty ochrany fyzických osôb a právnických osôb pri výkone policajnej správy realizovanej Policajným zborom*“ v plnom rozsahu spĺňa kritériá kladené na habilitačné práce. Na základe komplexného posúdenia habilitačnej práce, publikačnej, pedagogickej a lektorskej činnosti **odporúčam habilitantke po úspešnej obhajobe udeliť vedecko-pedagogický titul docent v odbore 9205V00 „Bezpečnostné vedy“.**

V Bratislave, 17. 6. 2020

doc. JUDr. Michal Maslen, PhD.

Katedra správneho práva, práva životného prostredia a finančného práva
Právnická fakulta
Trnavská univerzita v Trnave